

Reactie natuurorganisaties op verkenning 'Wind op en om de Veluwe'

Natuurorganisaties onderschrijven conclusies, benadrukken noodzaak samenwerking

11 februari 2021

Samenwerkende natuurorganisaties onderschrijven de conclusies van het vorige week gepubliceerde onderzoek door vier RES-regio's over windenergie op en om de Veluwe. In aanvulling daarop wijzen zij op de noodzaak om bij de energietransitie op bovenregionaal niveau samen te werken. Zij benadrukken nogmaals het belang van geclusterde locatiekeuzes voor duurzame energie én de versterking van natuur en landschap.

De natuur op de Veluwe staat onder druk. Diverse plant- en diersoorten hebben het moeilijk. De recent uitgevoerde brede verkenning door de RES-regio's Noord-Veluwe, Arnhem/Nijmegen, Cleantech en Foodvalley laat zien dat windturbines op de Veluwe direct de beschermde populatie wespenspiegels bedreigen. Dat geldt ook voor de combinatie van alle geplande windturbines tot acht kilometer rondom de Veluwe. De wespenspiegel kan gezien worden als symbool-soort: als het slecht gaat met deze soort, gaat het slecht met de natuur in brede zin.

Als natuurorganisaties zijn we blij dat het belang van de opgave voor de energietransitie gelijk wordt gesteld met de opgave voor biodiversiteitsherstel. Dit levert echter complexe vraagstukken op. Wij benadrukken daarom het belang van samenwerking tussen de diverse partijen die bij deze opgaven zijn betrokken en willen als natuurorganisaties meewerken aan vervolgstappen. Wij zijn ons volop bewust van het belang van de energietransitie. Voor de realisatie van duurzame energie zoeken wij naar manieren om ook de natuur te versterken.

Natuurherstel op en om de Veluwe is hard nodig. Belangrijk daarvoor zijn: het terugbrengen van stikstofdepositie, aanpak van de verdroging en de uitbreiding van geschikt leefgebied voor beschermde soorten. Ook moeten die leefgebieden onderling worden verbonden tot robuuste natuurgebieden. Vanzelfsprekend mogen nieuwe ontwikkelingen zoals windturbines deze leefgebieden niet bedreigen. De windenergie-verkenning toont aan hoe urgent het werken aan structurele oplossingen is.

Bovenregionale samenwerking nodig

De provincie Gelderland en de betrokken RES-regio's gaan vervolgonderzoek uitvoeren om uit te vinden waar en hoe duurzame windenergie zo optimaal mogelijk kan worden opgewekt terwijl tegelijk de Veluwe wordt ontzien. Energie-opwekking in natuurgebieden blijft voor de natuurorganisaties een zeer onwenselijk scenario.

Tegelijk willen we de doelen van het Klimaatakkoord halen. Wij willen als natuurorganisaties graag constructief meedenken over geschikte locaties voor windturbines. We benadrukken daarbij het belang van bovenregionale samenwerking om te komen tot energieclusters. Dit mede om te voorkomen dat zonne- en windenergieparken als confetti door het landschap worden gestrooid.

Het genoemde vervolgonderzoek naar de wespandief zal inzicht geven in de (on)mogelijkheden. Plaatsing binnen acht kilometer van de Veluwe sluiten we daarbij niet op voorhand uit. We denken bijvoorbeeld aan nieuwe windturbines langs de A15 (Over- en Neder-Betuwe), langs de A1 bij Harselaar en bij knooppunt Hattemerbroek. Onze inzet daarbij is niet alleen het minimaliseren van natuurschade - wellicht dankzij aanpassingen aan de turbines -, maar juist ook het versterken van de natuur op deze locaties.

Natuur en Milieu Gelderland
Geldersch Landschap & Kasteelen
IVN
Natuurmonumenten
Stichting Landschapsbeheer Gelderland